

คำวินิจฉัยของ นายสุจิต บุญบงการ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕๘/๒๕๔๘

วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๔๘

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคชาวไทย

ข้อเท็จจริง

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคชาวไทย สรุปได้ความว่า

เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๔๕ พรรคชาวไทย โดยนายเล็ก ช่างเผือก รองหัวหน้าพรรค รักษาการแทนหัวหน้าพรรคชาวไทย ได้แจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองว่า ในคราวประชุมใหญ่วิสามัญพรรคชาวไทย ครั้งที่ ๒/๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๕ มีมติ

(๑) เปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคชาวไทย พ.ศ. ๒๕๔๓ รวม ๓ ข้อ ได้แก่ ข้อ ๘ ข้อ ๑๕ และข้อ ๗๑

(๒) เลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่ จำนวน ๑๒ คน โดยมีนายณัฐ ศรีเฟื่องฟู เป็นหัวหน้าพรรค และนายรัชชัย ทองใบน้อย เป็นเลขาธิการพรรค

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบการประชุมใหญ่ดังกล่าวแล้ว ปรากฏว่า พรรคชาวไทยกระทำการฝ่าฝืนข้อบังคับพรรคชาวไทย พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๗๑ ข้อ ๗๑ และข้อ ๑๐๖ กล่าวคือ ผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่วิสามัญ ครั้งที่ ๒/๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๕ ไม่มีผู้แทนของสาขาพรรคเข้าร่วมประชุม ไม่มีรายชื่อสมาชิกที่ได้รับเชิญจากคณะกรรมการบริหารพรรคให้เข้าร่วมประชุมและหนังสือเชิญประชุมก็ไม่ระบุชื่อสมาชิกเช่นเดียวกัน จำนวนผู้เข้าร่วมประชุมไม่ครบ ๑๐๐ คน และไม่ปรากฏเอกสารที่คณะกรรมการบริหารพรรคให้ความเห็นชอบการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรค

จึงถือว่าพรรคชาวไทยไม่ดำเนินการจัดประชุมใหญ่วิสามัญ ครั้งที่ ๒/๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๕ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๖ ที่กำหนดให้ที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมืองต้องประกอบด้วยคณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง ผู้แทนของสาขาพรรคการเมือง และสมาชิกตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับพรรคการเมือง โดยกระทำการฝ่าฝืนข้อบังคับพรรคชาวไทย พ.ศ. ๒๕๔๓

ข้อ ๓๐ ข้อ ๓๑ และข้อ ๑๐๖ เมื่อพรรคชาวไทยไม่ปฏิบัติตาม จึงมีเหตุให้ยุบพรรคชาวไทยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคชาวไทย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ศาลรัฐธรรมนูญได้ให้ผู้ถูกร้องชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ผู้ถูกร้องโดยนายเล็ก ช่างเผือก ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๔๖ และคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเพิ่มเติม ครั้งที่ ๑ ลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๔๖ สรุปได้ดังนี้

เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๔๕ พรรคชาวไทยได้แจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองว่าได้มีการประชุมใหญ่วิสามัญ ครั้งที่ ๒/๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๕ โดยมีการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคชาวไทย พ.ศ. ๒๕๔๓ รวม ๓ ข้อ ได้แก่ ข้อ ๘ ข้อ ๑๕ และข้อ ๓๑ และเลือกตั้งกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่ จำนวน ๑๒ คน โดยมีนายณัฐ ศรีเฟื่องฟุ้ง เป็นหัวหน้าพรรค และมีนายรัชชัย ทองใบน้อย เป็นเลขาธิการพรรค เป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมายและชอบด้วยข้อบังคับพรรคทุกประการ

เนื่องจากนายณัฐ ศรีเฟื่องฟุ้ง ได้ลาออกจากการเป็นหัวหน้าพรรคและสมาชิกพรรค ทำให้กรรมการชุดเดิมสิ้นสุดลง และอีกประการหนึ่ง สถานที่ตั้งสำนักงานใหญ่พรรคเดิมเลขที่ ๕๐/๓ ได้สิ้นสุดสัญญาเช่าทำให้พรรคไม่สามารถอยู่ต่อได้ จึงได้ย้ายที่ทำการพรรคไปอยู่เลขที่ ๒๔/๓๕ ซอยอ่อนนุช ๒๕ แขวงสวนหลวง เขตสวนหลวง กรุงเทพฯ ๑๐๒๕๐ เมื่อพรรคชาวไทยได้แจ้งมติที่ประชุมพรรคให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบ และนายทะเบียนพรรคการเมืองได้ติดต่อและส่งหนังสือมายังสำนักงานแห่งใหม่ทุกครั้งหลังจากประชุมพรรคชาวไทย ครั้งที่ ๒/๒๕๔๕ เป็นต้นมา แสดงว่านายทะเบียนพรรคการเมืองได้ยอมรับว่า การประชุมดังกล่าวเป็นไปตามกฎหมายและมติข้อบังคับทุกประการ

การออกหนังสือเชิญประชุมได้กระทำถูกต้อง และบุคคลที่เข้าร่วมประชุมได้เข้าร่วมประชุมจริง ส่วนบุคคลอื่นที่คณะกรรมการเลือกตั้งประจำจังหวัดรายงานนั้น ปรากฏว่าบุคคลเหล่านั้นทุกคนได้เดินทางมาอยู่จังหวัดสมุทรปราการเพื่อทำงาน เช่น นายพรชัย จารุพัฒน์หิรัญ ได้เข้าร่วมกิจกรรมพรรคมาโดยตลอด และนายคงสมุทร มิ่งทะเล ให้การยอมรับว่าได้เข้าร่วมประชุมและลงลายมือชื่อด้วยตนเอง ส่วนการเข้าร่วมประชุมของสมาชิกนั้นประกอบไปด้วยสมาชิกพรรคและผู้สังเกตการณ์

จึงครบเป็นองค์ประชุมของพรรค กรณีของสาขาพรรคนั้นได้เชิญมาประชุมแล้ว แต่ไม่มาอ้างว่าอยู่ไกล และผู้เข้าประชุมอาจฝากใครมาประชุมแล้วให้เซ็นชื่อแทน ซึ่งเป็นการกระทำที่รู้ทำไม่ถึงการณ์

นายพรชัย จารุพัฒน์ศิริชัย ผู้เข้าร่วมประชุมลำดับที่ ๖ ให้ถ้อยคำว่าสมัครเป็นสมาชิกพรรคชาวไทย เมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๔๕ ได้เข้าร่วมประชุมและลงลายมือชื่อด้วยตนเอง

ตามที่ผู้ร้องได้กล่าวหาว่าผู้เข้าร่วมประชุมไม่ได้เซ็นชื่อเข้าประชุมด้วยตนเองนั้น ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้เข้าร่วมประชุมบางคนติดธุระไม่สามารถมาเข้าร่วมประชุมด้วยตนเองได้ จึงได้มอบอำนาจให้ผู้อื่นมาประชุมและลงนามแทน

การเปลี่ยนแปลงข้อบังคับของพรรคชาวไทย ผู้เข้าร่วมประชุมตามข้อบังคับพรรคชาวไทย ต้องมีผู้เข้าประชุม ๑๐๐ คน ซึ่งตามข้อเท็จจริงมีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน ๑๐๒ คน แต่มีผู้เข้าร่วมประชุมคนหนึ่งคือ นางนิตยา คำชมภู ลำดับที่ ๑๕ ชื่อสกุลซ้ำกัน ฉะนั้น ผู้เข้าร่วมประชุมจึงเหลือเพียง ๑๐๑ คน ซึ่งก็เกิน ๑๐๐ คน ตามข้อบังคับพรรค

ผู้เข้าร่วมประชุมคนอื่น ๆ ที่ไม่ได้เป็นสมาชิกนั้น เป็นบุคคลที่มีอุปการคุณต่อพรรค หรือผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษ หรือผู้เชี่ยวชาญที่คณะกรรมการบริหารพรรคได้เชิญให้เข้าร่วมประชุมในฐานะผู้สังเกตการณ์ ซึ่งเป็นไปตามข้อบังคับพรรค

ตามข้อบังคับพรรคต้องมีตัวแทนของสาขาพรรคมาเข้าร่วมประชุม ทางพรรคได้แจ้งให้สาขาทุกสาขามาประชุมในวันดังกล่าว แต่ได้รับแจ้งจากสาขาพรรคดังกล่าวว่าติดธุระไม่สามารถมาประชุมได้ และอยู่ไกลกับสถานที่ประชุม ไม่มีค่ารถเดินทางมาประชุม ทางพรรคไม่สามารถจะบังคับสาขาพรรคให้มาเข้าร่วมประชุมได้

ที่ประชุมได้ลงมติให้มีการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรค หากคณะกรรมการการเลือกตั้งยังไม่ได้อนุมัติให้เปลี่ยนแปลงข้อบังคับแล้ว เพราะเหตุใดคณะกรรมการการเลือกตั้ง จึงได้ส่งเอกสารต่าง ๆ มายังสถานที่ทำการใหม่ของพรรคชาวไทย เลขที่ ๒๔/๓๕ อ่อนนุช ๒๕ สุขุมวิท ๑๗ แขวงสวนหลวง เขตสวนหลวง กรุงเทพฯ ตามมติของพรรค

การประชุมเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการบริหารพรรคจากนายประสาน จุ้ยยิ้ม หัวหน้าพรรคมาเป็นนายณัฐ ศรีเฟื่องฟูง หัวหน้าพรรค ก็ได้มีผู้เข้าร่วมประชุมถึง ๑๐๐ คน ตามข้อบังคับพรรค แต่นายทะเบียนพรรคการเมืองก็อนุมัติให้เปลี่ยนแปลงได้ และได้มีการประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การที่สาขาพรรคบางสาขาพรรคได้ปฏิเสธว่า ไม่เคยเป็นสมาชิกพรรคและเป็นสาขาพรรค แต่เหตุใดทุกครั้งที่พรรคชาวไทยส่งเงินธนาฉัตติที่ได้รับจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองให้ จึงมีการรับเงินไปทุกครั้ง

ผู้ถูกร้องจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยและมีคำสั่งไม่ยุบพรรคชาวไทย และให้นายทะเบียนพรรคการเมืองตอบรับการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการบริหารพรรคชาวไทย ตามมติที่ประชุม ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๔๕ และครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๕

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องเพิ่มเติม เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๔๖ สรุปได้ดังนี้ กรณีที่พรรคชาวไทยชี้แจงว่าการประชุมใหญ่วิสามัญ ครั้งที่ ๒/๒๕๔๕ ของพรรคชาวไทย เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๕ มีผู้เข้าร่วมประชุมทั้งหมด ๑๐๒ คน แต่มีชื่อสกุลซ้ำกันหนึ่งคน คือนางนิตยา คำชมภู จึงมีผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน ๑๐๑ คน เป็นไปตามข้อบังคับพรรคชาวไทย

ขอชี้แจงว่า เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๔๖ พรรคชาวไทย โดยนายเล็ก ช้างเผือก รองหัวหน้าพรรครักษาการแทนหัวหน้าพรรคชาวไทยแจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองว่า ในคราวประชุมใหญ่วิสามัญพรรคชาวไทย ครั้งที่ ๒/๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๕ มีมติเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคและเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่ จำนวน ๑๒ คน โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่ จำนวน ๑๐๒ คน

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้มอบให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดที่ผู้เข้าร่วมประชุมมีภูมิลำเนาอยู่ ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงการประชุมครั้งดังกล่าว ผลการตรวจสอบพบว่า ผู้เข้าร่วมประชุมตามที่พรรคชาวไทยระบุไว้ในบัญชีผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน ๗ คน ให้ถ้อยคำว่าได้เป็นสมาชิกพรรคชาวไทย ไม่ได้เข้าร่วมประชุม และไม่ได้ลงลายมือชื่อในบัญชีรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่พรรคชาวไทย ได้แก่ นางสาวศิริวาริ สุวรรณวิสิทธิ์ ผู้เข้าร่วมประชุม ลำดับที่ ๑๐ นางสาวมยุรา จันทร์นิล ผู้เข้าร่วมประชุมลำดับที่ ๒๑ นางสาวลำพิง บุญหนัก ผู้เข้าร่วมประชุมลำดับที่ ๒๖ นางสาววรรณ ปั่นกลาง ผู้เข้าร่วมประชุมลำดับที่ ๕๕ นายลำไพโร ไพรสนธิ ผู้เข้าร่วมประชุมลำดับที่ ๗๐ นางสาวจำเนียร เอี่ยมอนันต์ ผู้เข้าร่วมประชุมลำดับที่ ๗๒ และนายสมพงษ์ นาคศิริ ผู้เข้าร่วมประชุมลำดับที่ ๗๕ จึงมีผู้เข้าร่วมประชุมเพียง ๙๕ คน ไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับพรรคชาวไทย พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๗๑ คือ มีผู้เข้าร่วมประชุมไม่ครบหนึ่งร้อยคน

และไม่เป็นไปตามมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงมีเหตุให้ยุบพรรคชาวไทย ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

กรณีที่พรรคชาวไทยชี้แจงว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งยังไม่ได้ตอบรับการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรค แต่ได้ส่งเอกสารไปยังที่อยู่ใหม่ของพรรคชาวไทย ณ บ้านเลขที่ ๒๕/๓๕ อ่อนนุช ๒๕ สุขุมวิท ๑๑ แขวงสวนหลวง เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร

ขอชี้แจงว่าในการติดต่อตามที่อยู่เดิมของพรรคชาวไทย คือ เลขที่ ๕๐/๓ ถนนสุขุมวิท ๑ แขวงดอกไม้มี่ เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ไม่สามารถติดต่อได้ จึงส่งไปตามที่อยู่พรรคชาวไทย จัดประชุมใหญ่สามัญ ครั้งที่ ๒/๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๕ ซึ่งเป็นการติดต่อทางธุรการเท่านั้น ไม่ได้แสดงว่านายทะเบียนพรรคการเมืองได้ตอบรับการเปลี่ยนแปลงกรณีนี้แต่อย่างใด

กรณีที่พรรคชาวไทยชี้แจงว่า การเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการบริหารพรรคจากนายประสาน จุ้ยยิ้ม หัวหน้าพรรค เป็นนายณัฐ ศรีเฟื่องฟูง ก็มีผู้เข้าร่วมประชุมไม่ถึงหนึ่งร้อยคนตามข้อบังคับพรรค แต่คณะกรรมการการเลือกตั้งก็ตอบรับการเปลี่ยนแปลงกรณีดังกล่าว และได้นำลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ขอชี้แจงว่า เมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๔๔ พรรคชาวไทยแจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองว่า ในคราวประชุมใหญ่สามัญพรรคชาวไทย ครั้งที่ ๑/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๔๔ มีมติเลือกตั้งคณะกรรมการชุดใหม่ จำนวน ๑๘ คน โดยมีนายณัฐ ศรีเฟื่องฟูง เป็นหัวหน้าพรรค และนายอนันต์ บุญประเสริฐ เป็นเลขาธิการพรรค สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้นำเรื่องการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเข้าพิจารณาในคราวประชุมคณะกรรมการที่ปรึกษานายทะเบียนพรรคการเมือง ครั้งที่ ๘/๒๕๔๔ และที่ประชุมเห็นว่าพรรคชาวไทยได้ดำเนินการถูกต้องแล้ว จึงมีมติให้นำเสนอนายทะเบียนพรรคการเมืองตอบรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ซึ่งได้แจ้งให้พรรคชาวไทยทราบและนำลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว

กรณีที่พรรคชาวไทยชี้แจงว่า สาขาพรรคบางสาขาปฏิเสธว่าไม่เคยเป็นสมาชิกพรรคและเป็นสาขาพรรค แต่เมื่อทางพรรคจัดส่งเงินที่ได้รับการจัดสรรจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ก็รับเงินไปทุกครั้ง

ขอชี้แจงว่า การได้รับจัดสรรเงินจากสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งของพรรคชาวไทย เป็นคนละกรณีกับการตรวจสอบข้อเท็จจริงการประชุมใหญ่สามัญพรรคชาวไทย ครั้งที่ ๒/๒๕๔๕

เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๕ ซึ่งเป็นเรื่องที่พรรคชาวไทยต้องตรวจสอบการดำเนินกิจการของสาขาให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

อนึ่ง เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๗ พรรคชาวไทยแจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองว่า ที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี ครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ มีมติให้ยุบเลิกพรรคชาวไทย เนื่องจากขณะนี้พรรคชาวไทยอยู่ระหว่างการพิจารณาตั้งยุบพรรคของศาลรัฐธรรมนูญ

ข้อวินิจฉัย

ประเด็นที่จะต้องพิจารณาวินิจฉัยมีว่า พรรคชาวไทยได้ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๖ หรือไม่

มาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ บัญญัติว่า “ที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมืองต้องประกอบด้วย คณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง ผู้แทนของสาขาพรรคการเมือง และสมาชิก ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับพรรคการเมือง

ในระหว่างที่พรรคการเมืองใดดำเนินการจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองตามมาตรา ๒๕ ให้ที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมืองนั้นประกอบด้วยคณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง และสมาชิกตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับพรรคการเมือง”

พิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ดำเนินการตรวจสอบการประชุมใหญ่วิสามัญของพรรคชาวไทย ครั้งที่ ๒/๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๕ ซึ่งเป็นการประชุมเพื่อเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคชาวไทย พ.ศ. ๒๕๔๓ รวม ๓ ข้อ คือ ข้อ ๘ ข้อ ๑๕ และข้อ ๑๑ และเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่ จำนวน ๑๒ คน โดยมอบให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดที่ผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่วิสามัญพรรคชาวไทย มีภูมิลำเนาอยู่จำนวน ๑๕ จังหวัด ดำเนินการสอบปากคำเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงว่าผู้ที่มีชื่อในบัญชีผู้เข้าร่วมประชุมได้เข้าร่วมประชุมและลงลายมือชื่อด้วยตนเองหรือไม่ ปรากฏผลการตรวจสอบว่า ในการประชุมใหญ่วิสามัญ ครั้งที่ ๒/๒๕๔๕ ของพรรคชาวไทย มีผู้เข้าร่วมประชุมไม่ถึงหนึ่งร้อยคน ไม่มีผู้แทนของสาขาพรรคเข้าร่วมประชุม และไม่มีสมาชิกที่ได้รับเชิญจากคณะกรรมการบริหารพรรคเข้าร่วมประชุม การประชุมใหญ่วิสามัญครั้งดังกล่าวของพรรคชาวไทย จึงไม่เป็นไปตามข้อบังคับพรรคชาวไทย ข้อ ๑๐ ข้อ ๑๑ และข้อ ๑๐๖ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง

พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๖ กรณีจึงมีเหตุที่จะตั้งยุบพรรคชาวไทย ตามพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) ได้

ด้วยเหตุผลข้างต้นจึงวินิจฉัยให้มีคำสั่งยุบพรรคชาวไทยได้ ตามพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

นายสุจิต บุญบงการ
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ